

KIBERNETSKO USTRAHOVANJE: KIBERNETSKO ZALEZOVANJE

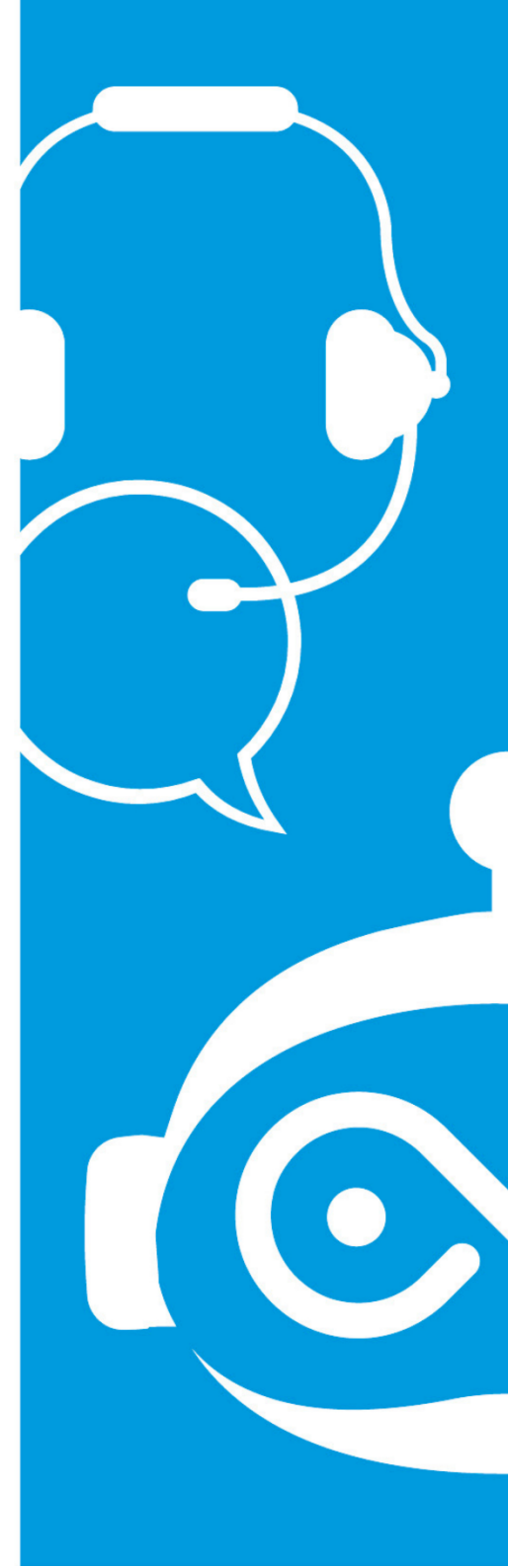
Kaj je Kibernetsko zalezovanje?

Kibernetsko zalezovanje je **digitalni fenomen**, ki se kaže kot vztrajno nadlegovanje prek e-pošte, besedilnih sporočil ali spletnih platform. Vznemirja žrtev in v njej vzbuja tesnobo, strah in nelagodje.

Lahko se pojavlja v naslednjih oblikah:

- Pošiljanje žaljivih ali grozljivih elektronskih in besedilnih sporočil.
- Objavljanje žaljivih komentarjev na spletu, namenjenih posamezniku.
- Deljenje intimnih fotografij ali videoposnetkov osebe na spletu ali prek mobilnega telefona.

Najpogostejše žrtve kibernetskega zalezovanja so mlade ženske, stare od 18 do 29 let.

Možni vplivi na spolno in reproduktivno zdravje mladih

Kibernetsko zalezovanje ima lahko zelo negativne posledice za spolno in reproduktivno zdravje (SRZ) mladih. Najpogostejše oblike takšnega nasilja so:

- razširjanje pornografskega gradiva brez privolitve vpletene osebe
- obrekovanje in nadlegovanje na podlagi spola
- napadanje in žaljenje posameznikov v zvezi z njihovo spolnostjo ali spolno identiteto
- pošiljanje neželenega pornografskega gradiva
- izsiljevanje v obliki groženj z razkritjem spornega gradiva ali informacij, kot je doxing
- grožnje s posilstvom ali smrtjo
- trgovina z ljudmi, ki se izvaja z elektronskimi sredstvi.

Navedene oblike nasilja, kot so grožnje, izsiljevanje in spolno poniževanje, lahko zelo škodujejo duševnemu zdravju in negativno vplivajo na posameznikovo dožemanje lastnega SRZ-ja. Takšne razmere lahko privedejo do prenehanja spolnih dejavnosti v resničnem svetu, povzročijo strah pred intimnimi srečanji in celo odvrnejo od romantičnih in/ali spolnih dejavnosti. Poleg tega je lahko resna posledica kibernetskega zalezovanja izguba zaupanja v ljudi, izogibanje medosebnim stikom in stalni občutek ogroženosti.

Na kakšne načine lahko podpremo mlade?

- Pomagajte mladim ugotoviti, ali so žrtve kibernetkega zalezovanja in vztrajnega nadlegovanja, ter jih seznanite z njihovimi pravicami kot žrtve kaznivega dejanja.
- Poudarite, da je deljenje zasebnih posnetkov ali spolno eksplicitnega gradiva brez privolitve osebe, ki je na njih upodobljena, širjenje tako imenovane maščevalne pornografije in shranjevanje intimnih fotografij nekdanjega partnerja, čeprav je ta zahteval njihov izbris, v številnih državah kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporno kaznijo.
- Naučite mlade samozavestnih odzivov na prejem neželenih elektronskih sporočil, sporočil SMS s spolno vsebino in neprimernih predlogov, prejetih preko platform družbenih medijev ali spletnih klepetalnic.
- Zagotovite informacije o tem, kje poiskati pomoč v primeru groženj s fizičnim ali spolnim nasiljem prek e-pošte in sporočil SMS ali uporabe sovražnega govora na podlagi spola ali spolne usmerjenosti osebe.

Sorodni digitalni fenomeni/orodja:

Glej kartice:

- Kibernetško ustrahovanje: Doxxing
- Kibernetško ustrahovanje: Troli in roboti
- Spletne zlorabe: Sovražni govor

Nadaljnje branje:

- European Institute for Gender Equality. *Przemoc wobec kobiet i dziewcząt w sieci*. LU: Publications Office, 2017. <https://data.europa.eu/doi/10.2839/190067>.
- European Union Agency for Fundamental Rights. *Violence against Women :An EU Wide Survey : Results at a Glance*. LU: Publications Office, 2014. <https://data.europa.eu/doi/10.2811/60683>.
- Siemieniecka, Dorota, Małgorzata Skibińska, and Kamila Majewska. *Cyberagresja: Zjawisko, Skutki, Zapobieganie*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2020.

